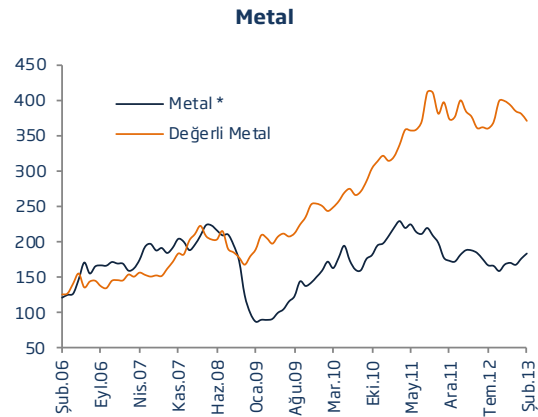
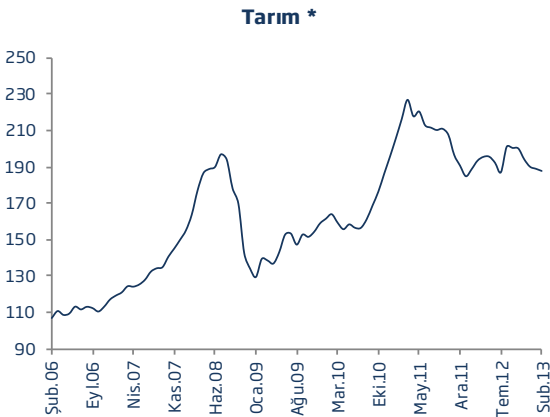
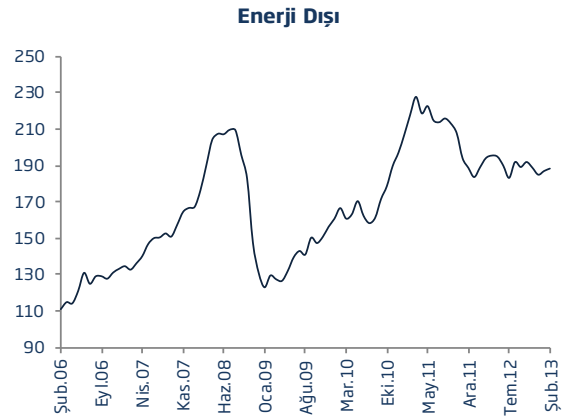
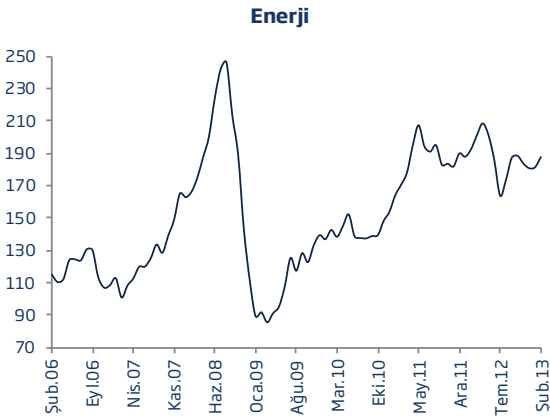

HATİCE ERKİLETLİOĞLU

- Gelişmiş ülkelerin merkez bankalarının genişletici yöndeki para politikası uygulamalarının etkisiyle artan global risk iştahı Şubat ayında küresel ekonomiye ilişkin iyimser beklentileri desteklemiştir. ABD ile Çin ekonomisinden nispeten olumlu işaretler gelmektedir. Öte yandan, ABD'de otomatik harcama kesintilerinin 1 Mart tarihi itibarıyla devreye girmesinin ardından büyümenin bir miktar ivme kaybedebileceği tahmin edilmektedir. Euro Alanı'nda ise, ekonomik aktivitedeki durgunluk devam etmekte ve Bölge ekonomisine ilişkin belirsizlikler sürmektedir.
- Küresel ekonomik görünüm geçen yıla kıyasla emtia fiyatları açısından daha olumlu bir yıla işaret etmektedir.
- Şubat'ta bir önceki aya kıyasla tarım fiyatları (-%0,6) ile değerli metal fiyatları (-%2,6) gerilemiştir. Tarım fiyatları arzdaki gelişmelere bağlı olarak dalgalı bir seyir izlemektedir. Değerli metallerde ise, başlıca ekonomilere ilişkin olumlu makroekonomik verilerin açıklanması güvenli liman motifli alımların azalmasına neden olmaktadır. Özellikle büyük yatırımcıların yatırımlarını azaltmalarının etkisiyle fiyatlarda genel olarak düşüş eğilimi gözlenmektedir.
- Enerji ile metal fiyatlarının ise, aynı dönemde sırasıyla %3,5 ve %4,1 artış kaydettiği görülmekte olup küresel ekonomik aktivitenin iyileşeceğine ilişkin beklentiler talebi desteklemektedir.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2005=100)

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Dolar'ın diğer gelişmiş para birimleri karşısındaki seyrini gösteren Dolar Endeksi, Şubat 2013'te Ağustos 2012'den bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Dolar'ın değer kazanması emtia fiyatları üzerinde de belirleyici etkide bulunmaktadır.
- Küresel ekonomik aktivitenin iyileşeceğine ilişkin beklentiler Şubat ayının ilk yarısında petrol fiyatlarının 120 USD/varil'e kadar yükselmesine neden olmuştur. Ayın ikinci yarısında, ABD'de harcama kesintilerine ve İtalya'da siyasi belirsizliklere ilişkin endişeler nedeniyle petrolün varil fiyatı yeniden gerileme eğilimine girmiştir. 2013'te dünya petrol talebinde ılımlı bir artış yaşanması öngörülmektedir.
- Büyümenin nispeten istikrar kazandığı ve sistemik risklerin kısmen azaldığı bir ortamda, değerli metallere yönelik ilgi azalmaktadır. Altın fiyatları Şubat ayında aylık bazda %2,6 gerilemiştir. Böylece, altın fiyatları üst üste 5. ayda da düşüş kaydetmiştir. Gümüş fiyatları da benzer şekilde aylık bazda düşmüştür. Endüstride kullanılmak amacıyla da talep edilen gümüşte endüstriyel talebin toplam gümüş talebi içindeki payının %55 civarında olduğu tahmin edilmektedir. Gelişmiş ülkelerde genişleyici para politikalarının devam etmesine ve reel faizlerin negatif düzeylerde olmasına paralel, yatırımcılar daha yüksek getirili yatırım araçlarına yönelmektedir.
- Öte yandan, paladyum ve platin gibi ekonomik büyümeye duyarlı diğer değerli metallerde satış baskısı yaşanmamaktadır. Platinde arz ve talep dinamikleri fiyatları destekleyici yöndedir. En büyük üretici olan Güney Afrika'nın arzında düşüş yaşanırken, otokatalizörlerinde kullanılan platine yönelik talebin tedrici olarak artması beklenmektedir. Benzer bir durum paladyum için de geçerlidir.
- Endüstri metalleri alanında özellikle Çin'in talebi büyük önem taşımaktadır. Şubat ayında bir önceki aya kıyasla kalay fiyatları (-%1,4) gerilerken; çinko (%4,7), demir cevheri (%2,6), kurşun (%1,4), nikel (%1,2), alüminyum (%0,8) ve bakır (%0,2) artmıştır. Kalayda aylık bazda gözlenen fiyat düşüşüne karşılık, arz tarafında yeni projelerin yer almaması ve elektronik ürün talebinde kaydedilecek muhtemel artışlar, önümüzdeki dönem açısından fiyatları destekleyici bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır.
- Çinko, fiyatlardaki güçlü artış ile diğer ana metallere ayrılmaktadır. Çinkoda her ne kadar arz fazlası olduğu ifade edilse de, ağırlıklı olarak inşaat sektörü için galvanizli çelik üretiminde kullanılması, otomotiv, makine-teçhizat gibi sektörlere girdi sağlaması talebi desteklemektedir. Kurşunda da arz ve talep gelişmeleri paralelinde fiyatların yukarı yönlü seyretmesi beklenmektedir.
- Alüminyumda stokların rekor seviyelere yaklaşmasına karşılık 2013 yılında talebin ABD ve Çin'deki otomotiv satışları paralelinde güç kazanacağı tahmin edilmektedir. Bakır stokları da yaklaşık son bir yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Arz fazlalığına karşılık bu yıl içinde ekonomik aktivite paralelinde beklenen talep artışının fiyatları destekleyici yönde olduğu belirtilmektedir. Nikelde ise gerek üretim, gerekse stoklardaki artışın etkisiyle önümüzdeki dönemde arz fazlasıyla karşılaşılacağı ileri sürülmektedir.
- Tarım ürünleri içerisinde aylık bazda en fazla fiyat düşüşü kahve, buğday, çay, kakao ve şekerde yaşanmıştır. En yüksek fiyat artışları ise, pamuk ve zeytinyağında olmuştur. Kahvede Brezilya'da 2012-2013 mahsulü yüksek gerçekleşmiştir. Buğdayda ihracatın düşmesi ve ABD'de hava koşullarının iyileşmesi fiyatların gerilemesine yol açmıştır. Ancak, Brezilya ve Rusya'da buğday ithalatına uygulanan verginin kaldırılmasının global buğday ihracatını olumlu yönde etkilemesi beklenmektedir. Üç yıldır arz fazlası yaşanan şekerde ise Brezilya'nın bu yılki üretiminin de yüksek olmasının etkisiyle bu eğilimin sürmesi beklenmektedir.
- Mısır fiyatları Şubat ayında sınırlı düşüş kaydetmiştir. Bu gelişmede etanol üretimindeki düşüş rol oynamıştır. Öte yandan, Güney Amerika kaynaklı arza ilişkin riskler yükselmiştir. Nitekim, Arjantin'deki olumsuz hava koşulları ve Brezilya'da ekimlerin ertelenmesi önümüzdeki dönem stoklar açısından risk oluşturmaktadır.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2013 yılına ilişkin petrol tüketimi tahmini 90,8 milyon varil/gün düzeyindedir. Ocak ayında küresel tüketime ilişkin tahminini 240 bin varil/gün yükselten kurum, OPEC'in üretimini ise 30 milyon varil/gün düzeyinde öngörmektedir. Stokların artmasını önlemek ve talebi dengelemek için petrol üretimini Aralık'ta azaltan Suudi Arabistan'ın, 2013'te de bu doğrultuda hareket etmesi ve bunun diğer OPEC ülkeleri tarafından takip edilmesi beklenmektedir. ABD'nin petrol üretimindeki artış ve küresel ekonomide toparlanmanın sektöre uğraması gibi gelişmelerin yaşanması halinde ise petrol fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı oluşabilecektir. Öte yandan Orta Doğu'daki muhtemel politik gerginlikler petrol fiyatları açısından yukarı yönlü risk teşkil etmektedir.
- Endüstriyel metal fiyatlarının 2013 yılında özellikle Çin kaynaklı talep tarafından destekleneceği tahmin edilmektedir. Ancak küresel büyümeye ilişkin beklentiler belirgin bir şekilde artmadığı sürece fiyatlarda hızlı yükselişler öngörülmektedir. Diğer yandan değerli metallerde ılımlı küresel ekonomik toparlanma tahminlerine bağlı olarak enflasyona ilişkin beklentilerin de kontrol altında olduğu koşullarda fiyatların baskı altında kalmaya devam edeceği düşünülmektedir.
- Küresel hava koşulları, ABD'deki kuraklık hariç tarımsal üretim açısından olumlu bir görünüm arz etmekte olup tarımsal ürün fiyatlarının yılın büyük bölümünde yatay/aşağı yönlü seyir izleyeceği tahmin edilmektedir.

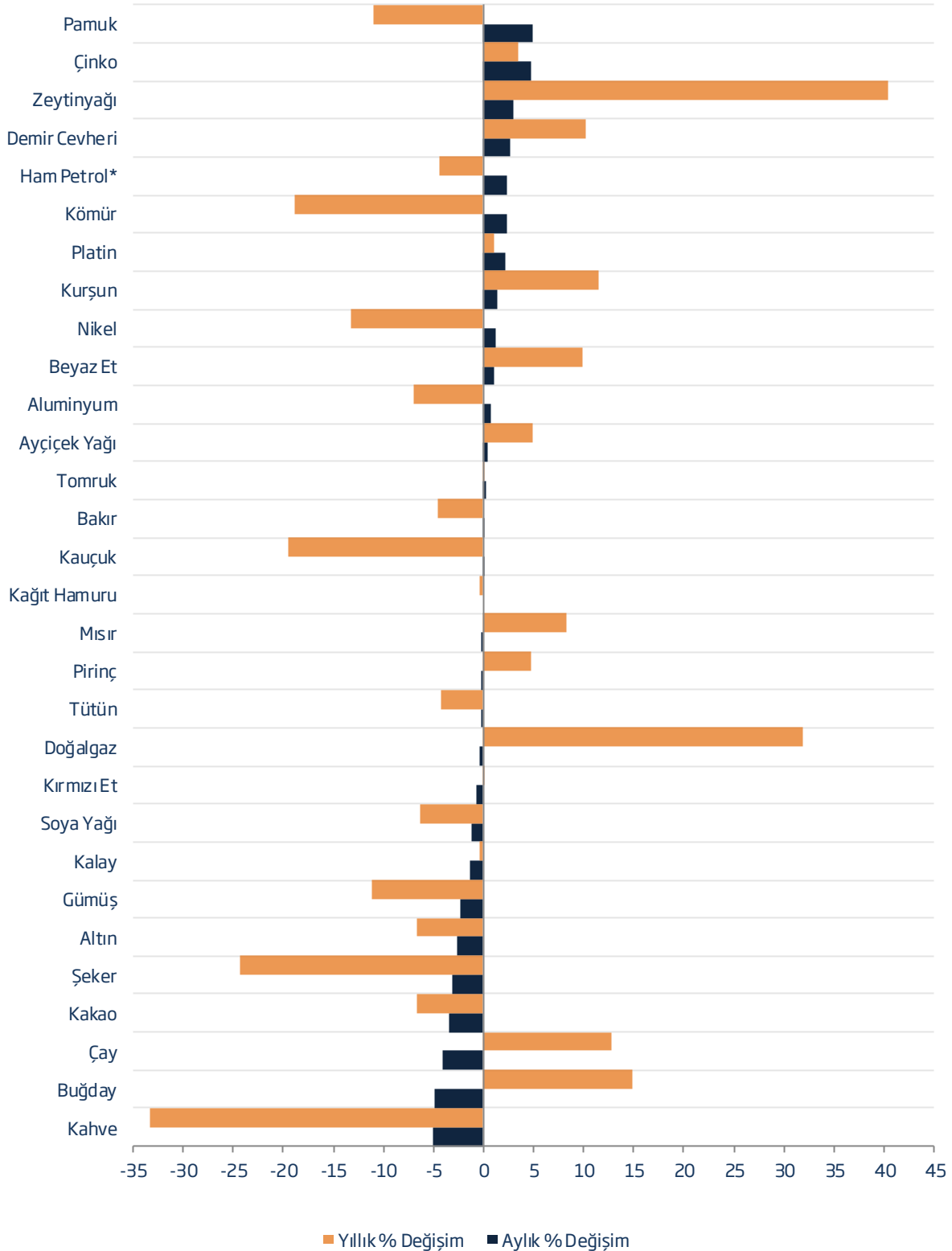
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin				
		2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025
Enerji										
Ham Petrol*	USD/varil	28	79	104	105	102	102	102	101	102
Kömür	USD/ton	26	99	121	96	93	91	90	95	100
Doğalgaz (ABD)	USD/milyon btu	4	4	4	3	4	4	5	6	7
Tarım										
Kakao	cent/kg	91	313	298	239	235	232	230	225	220
Kahve	cent/kg	192	432	598	411	380	370	360	355	350
Çay	cent/kg	188	288	292	290	285	288	291	308	325
Soya Yağı	USD/ton	338	1.005	1.299	1.226	1.200	1.100	1.050	1.025	1.000
Mısır	USD/ton	89	186	292	298	290	270	250	240	230
Pirinç	USD/ton	202	489	543	563	540	520	500	490	480
Buğday	USD/ton	114	224	316	313	320	300	270	272	275
Kırmızı Et	cent/kg	193	335	404	414	410	360	315	355	390
Beyaz Et	cent/kg	131	189	193	208	201	201	201	204	205
Şeker	cent/kg	18	47	57	48	45	40	38	37	35
Tomruk	USD/metre küp	275	429	485	451	450	457	465	505	535
Pamuk	cent/kg	130	228	333	197	180	190	200	224	250
Kauçuk	cent/kg	67	365	482	338	330	325	320	310	300
Tütün	USD/ton	2.976	4.333	4.485	4.294	4.200	4.100	4.000	4.050	4.100
Metal										
Alüminyum	USD/ton	1.549	2.173	2.401	2.023	2.200	2.400	2.500	2.693	2.900
Bakır	USD/ton	1.813	7.535	8.828	7.962	7.800	7.400	7.000	6.899	6.800
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	146	168	128	130	132	135	142	150
Kurşun	cent/kg	45	215	240	206	210	215	220	225	230
Nikel	USD/ton	8.638	21.809	22.910	17.548	18.000	18.200	18.500	20.851	23.500
Kalay	cent/kg	544	2.041	2.605	2.113	2.200	2.250	2.300	2.538	2.800
Çinko	cent/kg	113	216	219	195	210	220	230	240	250
Altın	USD/troy ons	279	1.225	1.569	1.670	1.600	1.550	1.500	1.396	1.300
Gümüş	cent/troy ons	495	2.015	3.522	3.114	3.100	2.950	2.800	2.646	2.500

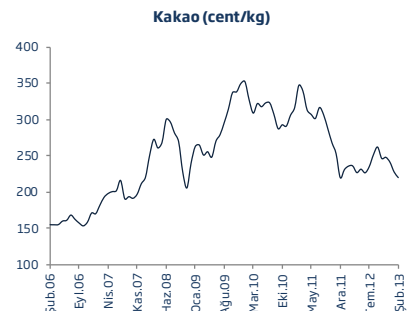
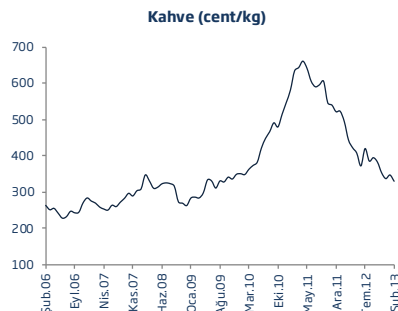
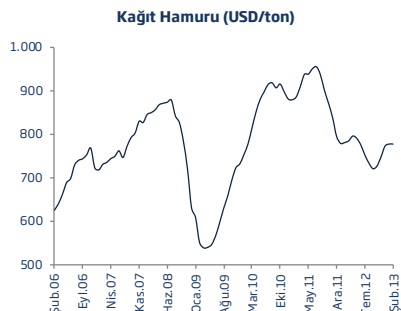
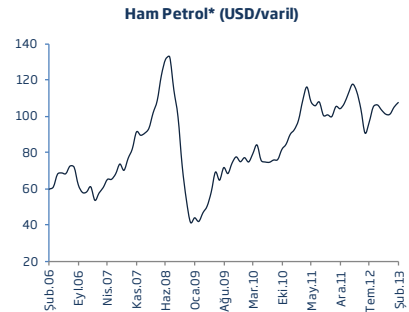
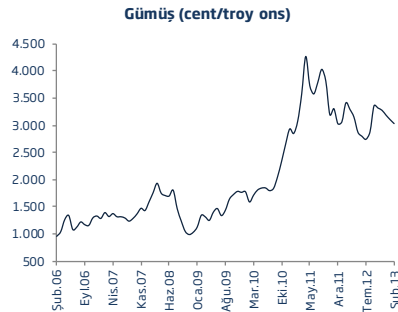
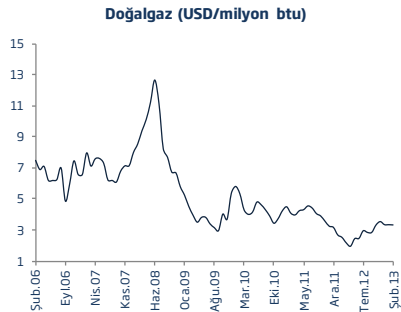
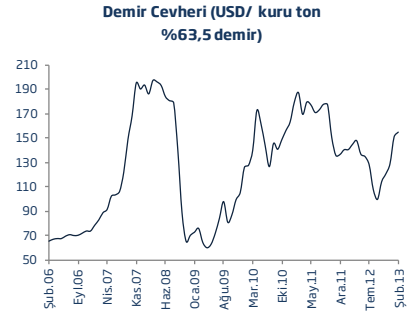
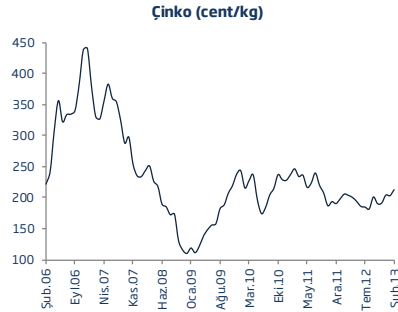
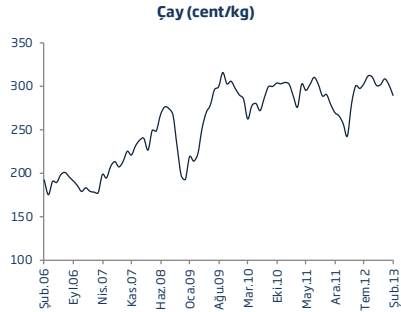
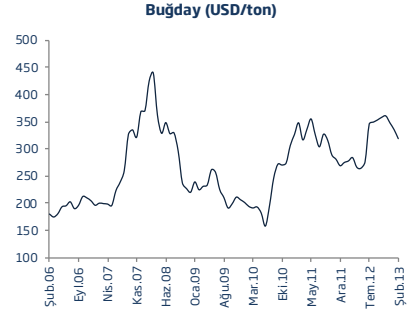
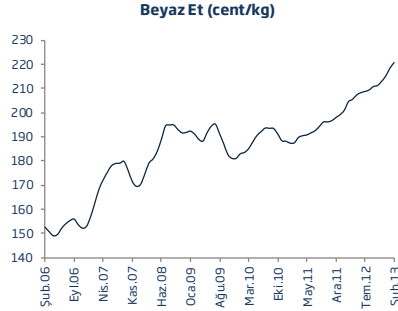
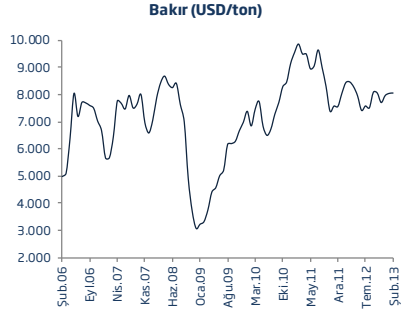
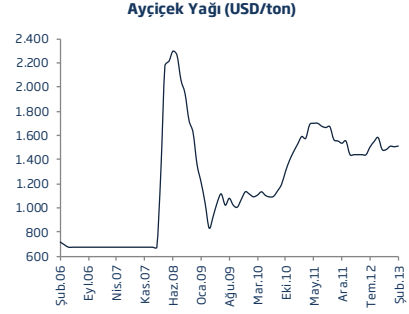
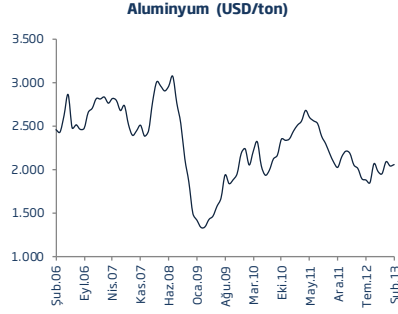
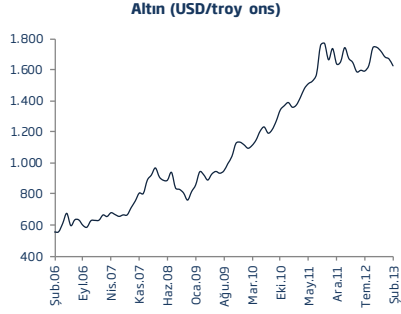
Kaynak: Dünya Bankası (Ocak 2013)

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Şubat 2013)

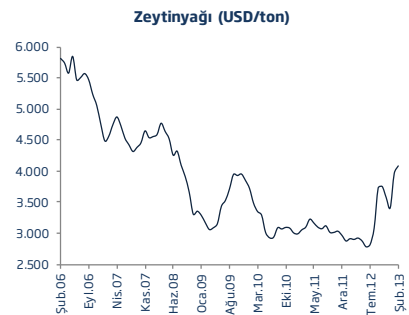
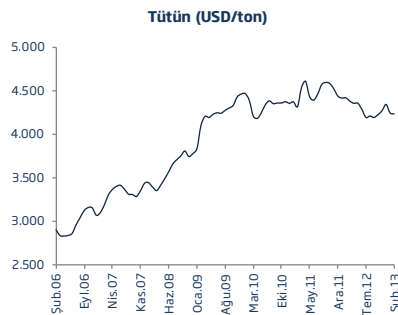
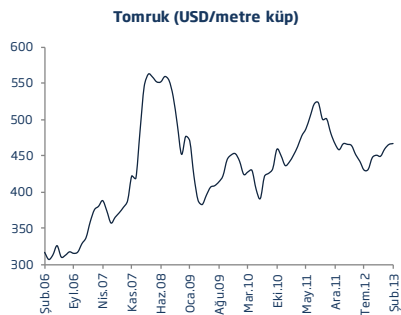
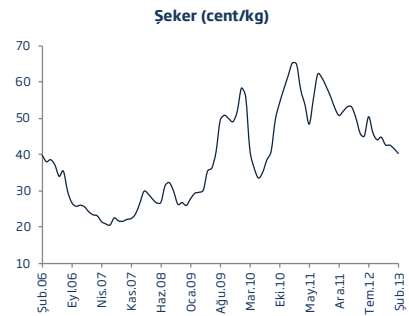
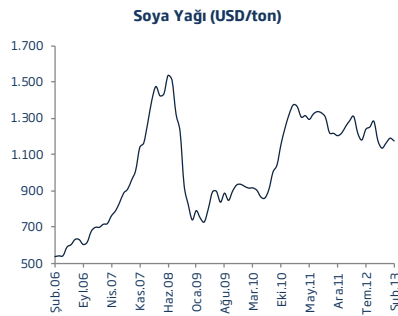
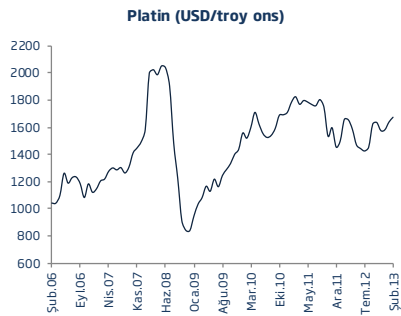
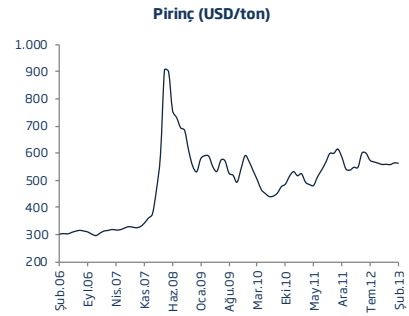
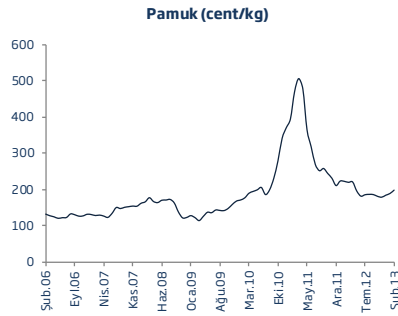
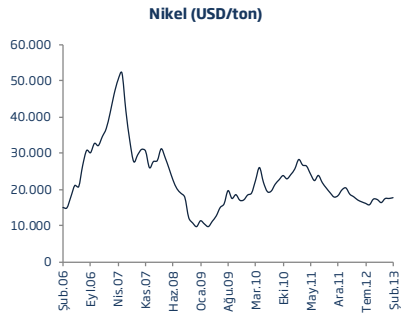
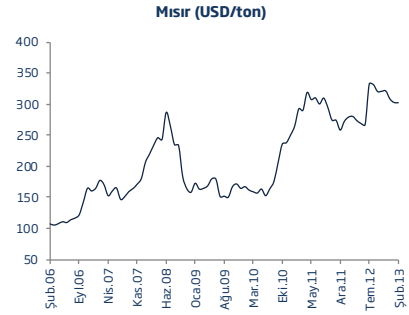
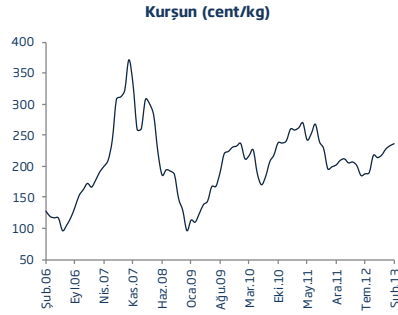
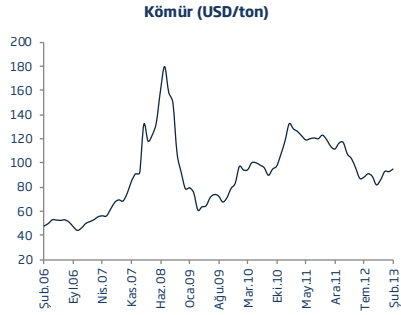
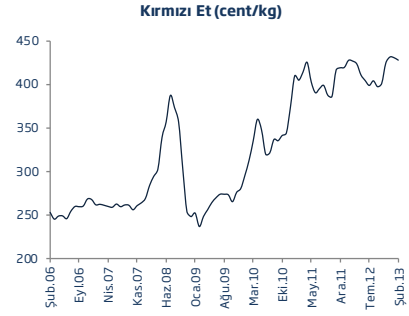
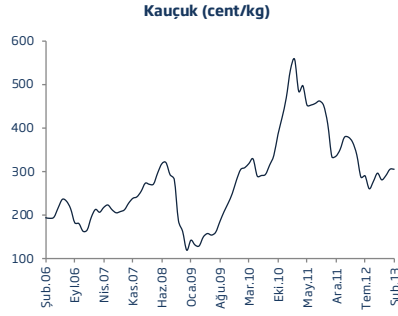
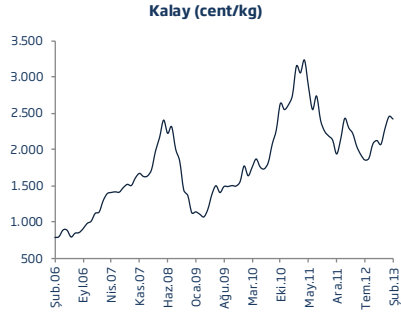
EMTİA FİYATLARI - I

Kaynak: Dünya Bankası

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.